

CONCLUSIONS SUBSEU

Agrupació de Dones Sàvies - Ajuntament de Sant Vicenç dels Horts

LES DONES DEL BAIX LLOBREGAT ENVERS LA LLEI DE MEMÒRIA DEMOCRÀTICA

29/SETEMBRE/2026
CAN COMAMALA, SANT VICENÇ DELS HORTS

COMISSIÓ DE TREBALL DEL CONGRÉS ON S'EMMARCA L'ACTIVITAT

+65

DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT (objectiu, què s'ha fet, participació, etc.)

A l'acte van intervenir:

La Sra. Vicky Castellanos, Consellera de Feminisme i Gent Gran del Consell Comarcal del Baix Llobregat, que va fer una explicació sobre el 7è Congrés de Dones del Baix Llobregat i el significat de ser subseu d'aquest esdeveniment.

La Sra. Esperanza García Cuadrado, membre de Dones Sàvies, va presentar el projecte «Les dones del Baix Llobregat davant la Llei de Memòria Democràtica»,

La Sra. Carlota Vidal Sánchez, doctora en Història per la Universitat de Barcelona i especialista en Memòria Democràtica i Gènere. *"De ciutadanes de segona a protagonistes del canvi"*

També va intervenir la Sra. Lúdia Muñoz Cáceres, vicepresidenta de la Xarxa de Memòria Democràtica del Consell Comarcal del Baix Llobregat.

I va tancar l'Alcalde de Sant Vicenç dels Horts, Miquel Comino Haro.

La regidora de Feminisme i LGTBI; Inma Moyano i la Diputada Raquel Albiol també van assistir a l'acte precongressual.

L'Agrupació de les Dones Sàvies organitza aquesta subseu centrant la seva activitat en visibilitzar, reivindicar i demanar la reparació de les dones represaliades per la guerra civil i la postguerra.

La conferència de l'Esperanza García Cuadrado, membre de l'Agrupació de les Dones Sàvies, va anar al voltant de la feina que estaven fent fins ara visitant arxius i estudiant expedients de dones represaliades de la Comarca per tal de visibilitzar les històries de les ciutadanes, tot demanant la seva reparació, per a les dones que encara estan vives i també per a les que ja no hi són. La recuperació de la memòria de les dones i la perspectiva de gènere a la Llei de la Memòria Democràtica són el pal de paller de la tasca que es proposa l'Agrupació i que corresponen a articles de l'esmentada Llei.

En resum es vol reivindicar i demanar l'acompliment de la Llei de la memòria històrica en els punts relacionats amb les dones:

- Reconeixement de la repressió específica: la Llei reconeix les víctimes de la persecució i violència durant la Guerra Civil i el franquisme, incloent-hi les dones represaliades per motius polítics, ideològics i socials, la qual cosa inclou;

empresonaments, exili, humiliacions públiques, rapades de cabell, violència sexual, repressió contra militants republicanes o familiars republicans, privació del vot....

La conferència central va anar a càrrec de la Doctora en història Carlota Vidal "De ciutadanes de segona a protagonistes del canvi" tot posant en valor el que es considera el moviment fundacional del feminisme contemporani a Catalunya després del franquisme, les Primeres jornades catalanes de la dona que van tenir lloc al maig de 1976. Allà es van reunir més de 4000 dones.

Seguint aquest mateix fil conductor, l'alcalde, Miquel Comino Haro, va posar el focus especialment en les dones, presents a l'acte, que van viure la infantesa o joventut en anys en què moltes llibertats que avui considerem normals no ho eren. Es va referir a elles com a dones que van créixer en una societat que deia què podíeu fer, què no podien fer, què havien de ser i quin havia de ser el seu lloc. "I, malgrat tot, vau obrir camins." Des de les famílies, les fàbriques, les escoles, els barris, les entitats, els moviments veïnals, les associacions de dones, els sindicats i la política. I des de l'anonimat, sense cap afany de protagonisme, sense sortir als llibres d'història. "Per això, actes com aquest, de reparació, són tan necessaris. Perquè la memòria democràtica no és només parlar de grans dates i grans noms. La memòria democràtica també és explicar la vida de les persones anònimes que van fer possible que la nostra societat canviés.

OBJECTIUS DE L'ACTIVITAT

A banda de reivindicar l'acompliment de la Llei de Memòria democràtica quan a les dones es refereix, hi ha altres objectius específics com ara:

- Visibilitzar les històries de les dones afusellades, represaliades i oblidades en el període de la Guerra Civil i del franquisme de la comarca del Baix Llobregat.
- Relatar com es va viure aquest període a través dels testimonis de les dones i de les seves famílies.
- Visibilitzar els diferents tipus de violència específica a les dones en temps de guerra en el territori
- Transmetre la lluita de les dones anònimes i no anònimes que al postfranquisme van liderar i lluitar per conquerir espais d'igualtat i democràcia

CONCLUSIONS (principals idees i propostes)

A totes les intervencions es conclou que les conquestes que s'han anat aconseguint des de la mort del franquisme són un tema actual. Cal visibilitzar les repressions viscudes durant i després de la guerra.

Cal posar sobre la taula que les injustícies i les desigualtats viscudes a la guerra civil, a la postguerra, al franquisme i al començament de la democràcia estan de completa actualitat per l'amenaça de l'extrema dreta i de la dreta extrema.

I cal fer un exercici de reparació cap a les dones represaliades per la guerra i la postguerra, vives i mortes, tot acomplint la llei de memòria històrica.

Es proposa, d'entre altres accions:

- Aprovar una declaració institucional dels ajuntaments de la comarca del Baix Llobregat, el Consell Comarcal del Baix Llobregat juntament amb la Xarxa Democràtica del Baix Llobregat i l'Agrupació de Dones Sàvies.
- Sol·licitar al Tribunal militar que es facilitin els expedients de les represaliades a les famílies que ho requereixin.
- Demanar la desclassificació de tots els expedients de les dones represaliades de la guerra civil i postguerra als arxius municipals, comarcals i de Catalunya.

